

[Ingerlise Koefoed]

vesprog, skal være udelukket fra at udnytte tv på samme måde som de døvfødte. I erkendelsen af, at døvfødte kan søge og få tildelt videobåndoptagere, må vel netop ligge, at tv rummer mange muligheder for dem, der skal have al information ind via øjnene. Denne erkendelse bør også udstrækkes til de døvblevnes tv-muligheder.

Svar (18/2 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Ifølge § 39 i Socialministeriets bekendtgørelse af 11. december 1986 om ydelse af hjælpemidler efter bilstandslovens § 58 kan der ydes hjælp til videoanlæg til døve og svært tunghøre, der er afhængige af tegnsprog, og som har brug for på deres fjernsynsapparat at kunne afspille videobånd, der er særlig produceret for døve og svært tunghøre.

Hjælpen er begrundet i ønsket om at søge at afhjælpe denne persongrupperes sproglige vanskeligheder.

Personer, der er født døve eller svært tunghøre, eller som i en tidlig alder bliver døve eller svært tunghøre, har ikke den samme mulighed for sproglig udvikling som normalt hørende personer og har derfor vanskeligt ved at tilegne sig viden og information gennem de gængse kanaler (aviser, bøger, tv, radio m.v.). Den selvejende institution Døvefilm Video, med hvilken staten har indgået overenskomst, fremstiller videoprogrammer særligt beregnet for denne gruppe. Der produceres programmer med meget varieret indhold spændende fra orientering om aktuelle inden- og udenrigspolitiske begivenheder til trafikregler, sociale forhold, udfyldelse af selvangivelse, reportager, kunst, skuespil, underholdning, undervisning. Der produceres også programmer specielt for børn.

I programmerne gives de sproglige informationer visuelt, enten på døves tegnsprog eller ved tydeligt artikuleret tale understøttet af tegn, eventuelt suppleret med korte undertekster.

Programmerne fremsendes i kassetter 2 gange månedlig. Kasettebåndene tilbagesendes til Døvefilm Video til brug for ny produktion. Ca. 2.000 personer benytter Døvefilm Videos tilbud.

Hjælp til videoanlæg i henhold til bilstandslovens § 58 ydes på grundlag af en vurdering af ansøgerens behov – bedømt ud

fra pågældendes afhængighed af tegnsprog – for at have adgang til disse særlige programmer.

Personer, der taber hørelsen op i årene, er ikke i helt så vanskelig en situation, da de fortsat vil være i stand til at benytte en række af de sædvanlige informationskilder, f.eks. aviser, tidsskrifter og tekstede tv-udsendelser. Denne gruppe vil ofte ikke kunne benytte døves tegnsprog i større omfang. Forudsætningerne for hjælp til videoanlæg efter bilstandslovens § 58 vil derfor i reglen ikke være til stede.

Spm. nr. S 647

Til *socialministeren* (10/2 87) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Hvilke ideer har ministeren om at udvide tolkemulighederne for døvblevne, der f.eks. ligger på hospitalet og ikke kan høre, hvad læger og sygeplejersker spørger dem om og giver dem information om, og hvad vil ministeren gøre for at få oprettet en tolketjeneste som den norske, hvor døvblevne kan få tildelt et vist antal tolketimer årligt til f.eks. deltagelse i møder, deltagelse i kulturelle arrangementer, besøg på socialkontor og lignende, med andre ord en slags ekstra tolkehjælp i dagligdagen?«

Begrundelse

De døvblevne, som er en meget lille gruppe mennesker, som er blevet døve sent i livet eller på grund af sygdom m.m., er helt udelukket fra at deltage i mange begivenheder i dagliglivet, hvis de ikke får tildelt en tolk, der kan tolke på den særlige måde, som døvblevne har behov for. Det er ikke nok, at en tolk kan tolke for døvfødte. Der skal en særlig uddannelse til, og en tolk uden denne uddannelse kan ikke anvendes af de døvblevne.

Det forekommer f.eks. helt urimeligt, at døvblevne, der kommer på hospitalet, ikke har ret til tolkehjælp, og det forekommer også meningsløst, at de døvblevne ikke kan deltage så meget som muligt i dagliglivet. Det kan ikke være opfattelsen i det danske samfund, at mennesker, som ved ulykkelige begivenheder er truet af isolation, også bare skal henvises til denne isolation. Der må en positiv særbehandling til, og da gruppen af